

Stefan Engström kommenterar Caisa Drefeldts krönika:

Goodwill – Ja, vad är det?

Vill Caisa Drefeldt ha en icke-ifrågasättande redovisning, utan krav på företagsledningen att redovisa de fördelar man sett med ett förvärv samt hur man värderat och därefter betalat för dessa? Det undrar Stefan Engström med anledning av Caisa Drefeldts krönika i Balans nr 12/2009.

I BALANS NR 12/2009 diskuterar och filosoferar Caisa Drefeldt kring goodwill, vad det egentligen är, hur man kan översätta det till svenska och hur det på ett enklare sätt skulle kunna redovisas än vad som följer av IASB:s rekommendation IFRS 3. Enligt denna rekommendation ska förvärvaren bland annat redovisa och värdera de identifierbara förvärvade tillgångarna, de övertagna skulderna samt redovisa och värdera den goodwill som förvärvats. Denna ska i sin tur löpande genom åren undergå nedskrivningsprövning enligt IAS 36 och IAS 38.

Etymologiskt anses uttrycket kunna härledas till de protoindoeuropeiska ordstammarna *ghedh* och *wel*. »Ghedh« hade den ursprungliga betydelsen *ansluta sig till* eller *sluta sig samman med* och som sedan kommit att bli »Gud« och »god« i flertalet germaniska språk. »Wel« hade betydelsen *önska, längta* och *vilja* och som på svenska blivit *vilja*, på engelska »willan« och »willa« som sedan blivit »will«. Om inte språket hade utvecklats under de senaste årtusendena, så hade uttrycket kanske varit *ghedhvel*.

CAISA DREFELDT FÖRKNIPTAR *goodwill* med företagsledningens dröm, önskan och förhoppning om framtida avkastning. Men att med det som utgångspunkt, kombinerat med hennes tvekan om att alla företagsöverlåtelser inte är tillräckligt genomlysta för att kunna bryta ner uppkomna övervärden i sina beståndsdelar, ifrågasätta det korrekta i att redovisa goodwill enligt IASB:s regler, förstår jag inte.

Ett företagsförvärv måste föregås av en djupgående analys av vad det är för egenskaper i form av bland annat tillgångar, nyttigheter och fördelar som finns i det förvärvade företaget, verkliga värdet på dessa och vad man själv är beredd att betala. Har man klargjort detta är det sedan inte svårt att redovisa värdet på de egenskaper som man förvärvat. Det är endast om företagsledningen inte har kontroll på vad som förvärvats och dessas verkliga värden som det kan bli svårt att efterleva kraven i IASB:s regler. Att som Caisa Drefeldt drömma om »att pendeln svänger tillbaka« till enklare regler för de marknadsnoterade företagen är därför för mig svårt att förstå.

När det gäller IFRS för SME (alltså för små och medelstora företag som inte är marknadsnoterade) så ska goodwill redovisas på ett traditionellt sätt; alltså den del av övervärdet som uppstått vid förvärvet och som inte kan härledas till identifierbara tillgångar som man har kontroll över, ska skrivas av under den beräknade nyttjandeperioden utan att förvärvet först dissekteras i alla dess beståndsdelar. Om nyttjandeperioden ej kan fastställas så ska goodwill skrivas av under en tioårsperiod.

Att goodwill hanteras olikartat i de marknadsnoterade och icke-marknadsnoterade mindre och medelstora företagen faller sig helt naturligt. Aktierna i de sistnämnda företagen innehas normalt av en liten krets aktieägare som ofta är identisk med företagsledningen.

Balans nr 12/2009.

Brister i samband med ett företagsförvärv drabbar därmed främst dem som är involverade i förvärvet och ej en ovetande aktieägarkrets. Därtill medför kravet på avskrivningar av goodwill att posten blir försiktigt värderad och på sikt försvinner från balansräkningen, vilket kan vara fördelaktigt i företag som främst är hänvisade till kreditmarknaden för sin kapitalförsörjning.

DET ÄR BARA tio år sedan vi hade IT-krisen, där ett litet företag som gjorde hemsidor kunde köpas upp för fantasisumror. Hade IASB:s regler funnits då hade säkerligen många affärer inte blivit av eller också blivit av men med en mer adekvat köpeskilling.

Så jag förstår verkligen inte vad Caisa Drefeldt drömmar om. Tillbaka till en svunnen tid och en icke-ifrågasättande redovisning som inte ställer krav på företagsledningen att redovisa de fördelar man sett med förvärvet och hur man också värderat och därefter betalat för dessa? I så fall bereder man väg för nya »bubblor« i likhet med vad vi upplevde för tio respektive tjuo år sedan. Reglerna kring goodwill i de marknadsnoterade företagen strävar efter att öka informationsvärdet för de aktieägare som satsat sitt kapital i något som man hoppas ska generera avkastning. Därför är det viktigt att inte en stor del av den köpeskilling som erlagts vid ett företagsförvärv, redovisas som något så ogreppbart som »goodwill« utan att närmare definieras. Låt sedan vara att IASB:s regler hade kunnat formuleras tydligare för att inte riskera att missförstås och därmed medföra olikartad redovisning av samma fenomen i olika företag. ■

Auktoriserad revisor Stefan Engström är verksam vid Auditor Revisionsbyrå.